

FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN

November 2023

Rigsrevisionens notat om
beretning om

beskæftigelsesrettet indsats for sygemeldte borgere med forløb i psykiatrien

Opfølgning i sagen om beskæftigelsesrettet indsats for sygemeldte borgere med forløb i psykiatrien (beretning nr. 1/2021)

18. oktober 2023

RN 311/23

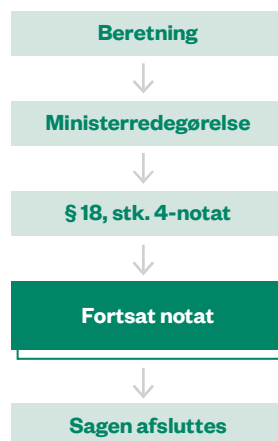
I. Baggrund og konklusion

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om beskæftigelsesrettet indsats for sygemeldte borgere med forløb i psykiatrien, som blev indledt med en beretning i 2021. Opfølgningen sker med henblik på at vurdere, om Beskæftigelsesministeriets, Indenrigs- og Sundhedsministeriets og regionernes initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning. Vi har tidligere behandlet sagen i notat til Statsrevisorerne af 21. marts 2022.

2. Beretningen handlede om, hvorvidt myndighedernes indsats for at sikre en sammenhængende beskæftigelsesrettet indsats for sygemeldte borgere med forløb i psykiatrien havde været tilfredsstillende.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de, at Beskæftigelsesministeriets, regionernes og kommunernes indsats for at sikre, at sygemeldte borgere med forløb i psykiatrien fik et sammenhængende og beskæftigelsesrettet forløb, havde været utilfredsstillende. Statsrevisorerne bemærkede, at der var risiko for, at mange sygemeldte borgere med forløb i psykiatrien mistede deres tilknytning til arbejdsmarkedet på grund af en utilstrækkelig og ukoordineret indsats fra myndighedernes side. Statsrevisorerne fremhævede bl.a., at Beskæftigelsesministeriet i en årrække havde haft kendskab til, at jobcentrene ikke havde overholdt lovgivningens krav om opfølgning og tilbud til borgerne, og at regionerne og jobcentrene ikke havde sikret koordination og sammenhæng i den psykiatriske og beskæftigelsesrettede indsats.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

IPS (individuelt planlagt job med støtte)

IPS er en evidensbaseret indsats, der hjælper mennesker med alvorlige psykiske sygdomme med at kunne arbejde. I IPS-projekter tilbyder man således en kombineret sundheds- og beskæftigelsesindsats for borgere med psykiske lidelser.

MedCom

MedCom er en nonprofitorganisation, der er ejet og finansieret af Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Danske Regioner og KL. Formålet med MedCom er bl.a. at standardisere og digitalisere de hyppigst forekommende kommunikationsstrømme mellem praktiserende læger, sygehuse og kommuner.

Et opfølgningsspørgsmål afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Konklusion

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Beskæftigelsesministeriet har implementeret et skærpet tilsyn med kommunernes beskæftigelsesindsats. Rigsrevisionen følger op på Beskæftigelsesministeriets serviceeftersyn af det skærpede tilsyn i forbindelse med opfølgningen på beretningen om indsatsen over for langvarigt ledige.

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Beskæftigelsesministeriet i samarbejde med Indenrigs- og Sundhedsministeriet har skabt rammerne for, at IPS-metoden kan udbredes til landets kommuner, bl.a. gennem udmøntning af en pulje til IPS-ambassadører. Alle 5 regioner har i dag ansat IPS-ambassadører, der arbejder med at udbrede og forankre IPS-samarbejdet mellem regionen og regionens kommuner. Beskæftigelsesministeriet oplyser, at der i dag er etableret samarbejde mellem regionerne og i alt 46 kommuner.

Rigsrevisionen finder det ligeledes tilfredsstillende, at MedComs styregruppe har drøftet digital informationsudveksling mellem jobcentrene og psykiatrien og har gennemført en analyse af behovet for, at opgaven med digital informationsudveksling varetages af MedCom. Analysen viste, at regionerne har implementeret eller er i gang med at implementere alternative løsninger, der digitaliserer udvekslingen af lægeattester mellem jobcentrene og psykiatrien. MedComs styregruppe har derfor besluttet ikke at videreudvikle de eksisterende muligheder nu. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

II. Status på sagen

4. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkter:

Opfølgningsspørgsmål	Status
1. Beskæftigelsesministeriets implementering af skærpet tilsyn.	Behandles og afsluttes i dette notat.
2. Beskæftigelsesministeriets, Sundhedsministeriets og regionernes arbejde med udbredelse af IPS-metoden i landets kommuner.	Behandles og afsluttes i dette notat.
3. Resultaterne af drøftelserne i MedComs styregruppe vedrørende en digitalisering af informationsudvekslingen mellem jobcentrene og psykiatrien.	Behandles og afsluttes i dette notat.

III. Ministeriernes og regionernes initiativer

5. Vi gennemgår i det følgende ministeriernes og regionernes initiativer i forhold til opfølgningsskemaerne.

6. Opfølgningen er baseret på en dokumentgennemgang og brevveksling med Beskæftigelsesministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet og regionerne.

Beskæftigelsesministeriets implementering af skærpet tilsyn

Beskæftigelsesministeriet har implementeret et skærpet tilsyn med kommunernes beskæftigelsesindsats. Dette finder Rigsrevisionen tilfredsstillende og vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

Rigsrevisionen følger op på Beskæftigelsesministeriets serviceeftersyn af det skærpede tilsyn i forbindelse med opfølgningen på beretningen om indsatsen over for langvarigt ledige.

7. Statsrevisorerne hæftede sig særligt ved, at knap 50 % af borgerne på sygedagpenge og 24 % af borgerne i jobafklaringsforløb ikke fik opfølgningssamtaler inden for lovens frister, mens 35 % af borgerne på sygedagpenge og 20 % af borgerne i jobafklaringsforløb ingen tilbud modtog om fx virksomhedspraktik eller ansættelse med løntilskud. I 41 % af tilfældene havde jobcentrene ikke taget den lovpligtige kontakt til arbejdsgiver.

8. Beskæftigelsesministeren understregede i sin redegørelse til beretningen vigtigheden af, at jobcentrene afholder de samtaler med den sygemeldte, som de er forpligtet til ifølge loven. Ministeren oplyste, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (herefter STAR) under Beskæftigelsesministeriet har etableret en systematisk opfølgning på kommunernes tidlige indsats i forhold til afholdelse af samtaler og tilbud, og at ministeriet har etableret et skærpet tilsyn med kommunernes beskæftigelsesindsats som led i udmøntningen af aftale om "En forenklet beskæftigelsesindsats" fra 2018.

9. Vores opfølgning viser, at Beskæftigelsesministeriet én gang årligt udtager kommuner til skærpet tilsyn baseret på kommunernes beskæftigelsesindsats. Det skærpede tilsyn har været implementeret siden april 2022 i forhold til samtaler. Partierne bag aftale om "En forenklet beskæftigelsesindsats" aftalte i foråret 2021 at udskyde det skærpede tilsyn i forhold til tilbud i 2021 og 2022 med henvisning til, at jobcentrene ikke i sædvanligt omfang har kunnet give aktive tilbud på grund af COVID-19-nedlukninger. I stedet har kommunerne indgået i et skærpet tilsyn light, hvis kommunerne ikke opfylder de opstillede fokusområder om tilbud. Beskæftigelsesministeriet vil fra 2024 også udtage kommuner til skærpet tilsyn, hvis de har en større andel på offentlig forsørgelse end forventet ud fra rammevilkårene og ikke lever op til fokusområdet om tilbud.

Sideløbende følger STAR kommunernes beskæftigelsesindsats via den månedlige monitorering af kommunernes resultater og indsatser. Styrelsen tager kontakt til de kommuner, der klarer sig dårligt, for at tilbyde et forebyggende forløb. STAR har siden 2021 gennemført 56 forløb, hvor kommunerne har ønsket styrelsens bistand til at genoprette indsatsen.

10. Beskæftigelsesministeriet oplyser, at STAR har igangsat en fokusrevision af sygedagpengeområdet, som forventes offentliggjort i 4. kvartal 2023. Fokusrevisionen følger bl.a. op på jobcentrenes kontakt med den sygemeldtes arbejdsgiver. Beskæftigelsesministeriet har ligeledes gennemført et serviceeftersyn af det skærpede tilsyn. Rigsrevisionen følger dette serviceeftersyn i forbindelse med opfølgningen på beretningen om indsatsen over for langvarigt ledige.

Udbredelse af IPS-metoden til landets kommuner

Beskæftigelsesministeriet har i samarbejde med Indenrigs- og Sundhedsministeriet skabt rammerne for, at IPS-metoden kan udbredes til landets kommuner, bl.a. gennem udmøntning af en pulje til IPS-ambassadører. Alle 5 regioner har i dag ansat IPS-ambassadører, der arbejder med at udbrede og forankre IPS-samarbejdet mellem regionen og regionens kommuner. Beskæftigelsesministeriet oplyser, at der i dag er etableret samarbejde mellem regionerne og i alt 46 kommuner. Dette finder Rigsrevisionen tilfredsstillende og vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

11. Statsrevisorerne hæftede sig særligt ved, at lovens muligheder for udveksling af oplysninger, udskrivningsmentorer mv. kun bruges i begrænset omfang med henblik på at koordinere og skabe sammenhæng i myndighedernes indsats.

12. Det fremgik af beretningen, at jobcentrene for 86 % af borgerne på sygedagpenge og for 75 % af borgerne i jobafklaringsforløb ikke har taget direkte kontakt til psykiatrien. Det fremgik ligeledes, at psykiatrien i 72 % af alle borgerforløb ikke har taget direkte kontakt til jobcentret.

13. Sundhedsministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at der er et styrket fokus blandt flere regioner på at udbrede samarbejdet med kommunerne om IPS-metoden. Både sundhedsministeren og beskæftigelsesministeren oplyste endvidere, at det er ministrenes forventning, at en fortsat udbredelse af IPS-metoden vil være et vigtigt redskab til at styrke sammenhængen og koordinationen af det samlede forløb for mennesker med psykiske lidelser. Ministrene pegede i den sammenhæng på, at der med aftale om "En ny reformpakke for dansk økonomi" er afsat midler til et ambassadørkorps, der skal udbrede viden om IPS-metoden, og at udbredelsen af IPS-metoden er en del af anbefalingerne i Sundhedsstyrelsens faglige oplæg til en 10-årsplan for psykiatrien, som blev offentliggjort i januar 2022.

14. Beskæftigelsesministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet har koordineret deres svar til Rigsrevisionen, og Beskæftigelsesministeriet svarer på ministeriernes vegne, da det er Beskæftigelsesministeriet, der udmønter puljerne til udbredelse af IPS-metoden.

15. Vores opfølgning viser, at Beskæftigelsesministeriet har udmøntet en pulje til et IPS-ambassadørkorps i 2023. Formålet med puljen er at udbrede viden om IPS-metoden til hele landet og styrke det tværsektorielle samarbejde mellem kommuner og psykiatri. Regionerne kan søge om midler fra puljen til at ansætte en IPS-ambassadør i hver region. Ambassadørerne skal ud over at udbrede og styrke det tværsektorielle samarbejde om IPS også understøtte implementeringen af nye IPS-indsatser i en kommende pulje. Beskæftigelsesministeriet udmønter i 2. halvår 2023 denne pulje målrettet IPS for unge. Formålet med puljen er at hjælpe de mest udsatte unge med psykiske lidelser i kontanthjælpssystemet videre i ordinært job eller uddannelse via IPS-metoden. Der er i alt afsat 41,7 mio. kr.

Alle 5 regioner har i dag ansat en IPS-ambassadør, der i samarbejde med STAR arbejder med at udbrede IPS-metoden og etablere samarbejder mellem regionen og regionens kommuner.

Der er indtil videre etableret samarbejde mellem regioner og i alt 46 kommuner.

Digitalisering af informationsudveksling mellem jobcentre og psykiatri

MedComs styregruppe har drøftet digital informationsudveksling mellem jobcentre og psykiatrien og har gennemført en analyse af behovet for, at opgaven med digital informationsudveksling varetages af MedCom. Analysen viste, at regionerne har implementeret eller er i gang med at implementere alternative løsninger, der digitaliserer udvekslingen af lægeattester mellem jobcentre og psykiatrien. MedComs styregruppe har derfor besluttet ikke at videreudvikle de eksisterende muligheder nu. Dette finder Rigsrevisionen tilfredsstillende og vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

16. Statsrevisorerne hæftede sig særligt ved, at der mangler digital understøttelse af informationsudvekslingen mellem jobcentre og psykiatrien, og at jobcentre anmoder om lægeattester sent i sygedagpengeforløbene. Det indebærer bl.a., at lægeattester ofte er så forsinkede, at jobcentre ikke kan tilrettelægge indsatsen under hensyn til psykiatriens indsats. Statsrevisorerne bemærkede i øvrigt, at Statsrevisorerne mener, at Beskæftigelsesministeriet og Sundhedsministeriet har et ansvar for, at der sker en effektiv informationsudveksling.

17. Det fremgik af beretningen, at udvekslingen af informationer mellem jobcentre og psykiatrien oftest sker ved brug af lægeattester, og at 72 % af attesterne, der udveksles mellem jobcentre og psykiatrien er forsinkede. Udvekslingen af lægeattester er præget af tunge, administrative sagsgange, der indebærer en række manuelle processer, herunder at attesterne sendes med brevpost mellem flere aktører.

18. Sundhedsministeren og beskæftigelsesministeren oplyste i deres redegørelser til beretningen, at informationsudvekslingen er et anliggende mellem kommuner og regioner. Ministrene anerkendte samtidig, at det er centralt, at informationsudvekslingen sker på en effektiv måde. Sundhedsministeren oplyste, at MedCom, der er ejet af Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Danske Regioner og KL, er den centrale aktør i forhold til at udvikle tværsektorielle digitale løsninger, og at Sundhedsministeriet i 2022 ville tage initiativ til, at MedComs styregruppe drøfter en digitalisering af informationsudvekslingen mellem jobcentre og psykiatri. Ministeren oplyste også, at flere regioner arbejder med såkaldt tunnelmail som en alternativ digital løsning til brevpost. Tunnelmail er en løsning, der sikrer direkte og sikker digital forsendelse mellem myndigheder.

19. Vores opfølgning viser, at MedComs styregruppe i juni 2022 har drøftet digitalisering af informationsudveksling mellem jobcentre og psykiatrien. På den baggrund igangsatte MedCom et analysearbejde, der skulle kortlægge udfordringerne og udgøre et beslutningsgrundlag for styregruppen om, hvorvidt opgaven med digitalisering af informationsudvekslingen skulle løses i regi af MedCom.

MedComs analyse viste, at 3 ud af 5 regioner havde implementeret tunnelmail som alternativ løsning til brevpost, mens de resterende 2 regioner, Region Sjælland og Region Nordjylland, var undervejs med digitale alternativer. Styregruppen besluttede derfor i september 2022, at MedCom ikke skulle påbegynde et arbejde med at videreudvikle de eksisterende muligheder for digital informationsudveksling i regi af MedCom. Styregruppen godkendte samtidig, at der i de kommende år skal være en fortsat drøftelse i MedCom af behovene for dataudveksling mellem regioner og det kommunale beskæftigelsesområde.

20. Siden analysen blev gennemført, har Region Sjælland ligeledes digitaliseret informationsudvekslingen gennem implementering af tunnelmail, mens Region Nordjylland er i gang med at udvikle en digital løsning, der bliver implementeret ultimo 2023 og forventes færdigudrullet i løbet af 2024.

21. Hele sagen kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

22. Bilag 1 viser Folketingets behandling af beretningen.

Birgitte Hansen

Bilag 1. Folketingets behandling af beretningen

Beretning (nr.), dato for Statsrevisorernes mødebehandling og ministerredegørelse(r)	Behandlet i udvalg	Teknisk gennemgang ved Statsrevisorerne og Rigsrevisionen	Udvalgs-spørgsmål (nr.)	Indkaldt til samråd	Statsrevisorerne har holdt møde med ministeren	§ 20-spørgsmål
Beskæftigelsesrettet indsats for sygemeldte borgere med forløb i psykiatrien (nr. 1/2021) 15-10-2021 Ministerredegørelser: Beskæftigelsesministeren: 21-02-2022 Sundhedsministeren: 21-02-2022	Finansudvalget: 28-10-2021					